

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Екологічне право»
на 2020-2021 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 4 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	молодший бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Волошина Яна Леонідівна
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-093-218-98-38
Електронна адреса	y.leonidovna@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://pravo.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1724

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань про екологічні права та обов'язки громадян, їх місце та роль в системі конституційних прав людини і громадянина, загальні положення правової охорони навколишнього природного середовища, особливості природокористування, порядок використання природних ресурсів; вироблення у студентів практичних навичок із застосування положень національного законодавства для вирішення ситуацій, що виникають у сфері використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки.
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (лекції 18 год., семінарські заняття 30 год., самостійна робота 72 год.)
Форми та методи навчання	Лекційні та семінарські заняття в аудиторії з використанням інформаційних технологій, самостійна робота із джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою поза аудиторними заняттями
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекцій; обговорення теоретичних питань на семінарських заняттях; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; написання і захист наукових рефератів з визначеної проблеми; поточна модульна робота Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність широких знань з теорії держави і права, конституційного права України, цивільного права, кримінального права, адміністративного права
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> • здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел, у тому числі з використанням сучасних технологій і баз даних (ЗК-4); • здатність знаходити творчі рішення або відповіді на чітко визначені та абстрактні проблеми на основі ідентифікації та застосування даних (ЗК-10); 	<ul style="list-style-type: none"> • використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин (ПРН-7); • формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми. Оцінювати недоліки і переваги аргументів (ПРН-4);
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> • здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти, реалізовувати норми права у конкретних сферах професійної діяльності та самостійно розробляти юридичні документи (ФК-7); • здатність юридично правильно кваліфікувати факти та обставини (ФК-9); • здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції, здійснювати публічні виступи, брати участь у дискусіях з правових питань (ФК-10). 	<ul style="list-style-type: none"> • давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю (ПРН-5); • визначати вагомість та переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин (ПРН-1); • здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання (ПРН-2).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Загальні положення екологічного права		
Тема 1. Предмет, метод, система та джерела екологічного права.	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p><i>Вирішити справи:</i></p> <p>1. У червні 2019 р. міська рада звернулася до господарського суду з позовом до ТОВ «Комфорт Буд» про розірвання укладеного між ними договору оренди земельної ділянки від 20.10.2016 р. < ... обставини справи... >.</p> <p>2. Група мешканців смт. Олександрівка Кіровоградської області звернулись до акціонерного товариства «Вісма» з вимогою про перенесення великого бензосховища < ... обставини справи... >.</p>
Тема 2. Екологічні права та обов'язки громадян.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p><i>Вирішити справи:</i></p> <p>1. Громадяни Кононов М. і Дмитренко Д. звернулись до суду із заявою про захист своїх екологічних прав, < ... обставини справи... >.</p> <p>2. Головне управління по боротьбі із організованою злочинністю МВС України порушило кримінальну справу за фактом передачі у приватну власність двох островів у р. Дніпро < ... обставини справи... >.</p>
Тема 3. Управління в охороні галузі	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p><i>Вирішити справи:</i></p> <p>1. Під час відкриття сезону полювання з</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів.	роботи	метою здійснення контролю за станом ведення мисливського господарства < ... обставини справи... >. 2. Сільськогосподарське ТОВ «Сіножаті» звернулося до Чернівецького окружного адміністративного суду з позовом < ... обставини справи... >.
Тема 4. Право власності на природні ресурси.	Відвідування лекцій; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Вирішити справи:</i> 1. Громадяни Прохоров Р., Руденко В. та Воронов С. у вихідний день виїхали на р. Західний Буг для відпочинку < ... обставини справи... >. 2. Цементний завод уклав із сільськогосподарським ТОВ «Будпром» договір оренди кар'єру < ... обставини справи... >.
Тема 5. Право природокористування.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Вирішити справи:</i> 1. ТОВ «Світанок» на відведеній йому території в селі Ходосівка вздовж річки Рось встановило бетонний паркан. < ... обставини справи... >. 2. Під час проведення перевірки дотримання вимог природоохоронного законодавства державними інспекторами Управління Державного агентства рибного господарства у Черкаській області виявлено, < ... обставини справи... >.
Тема 6. Поняття, ознаки та правове забезпечення екологічної безпеки.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. <i>Вирішити справу.</i> Громадянка Котова М., яка мешкає в селі неподалік від Чорнобильської зони безумовного (обов'язкового) відчуження, систематично збирала гриби та ягоди < ... обставини справи... >. 2. <i>Надати правову оцінку ситуації.</i> У м. Вишневе збільшилася кількість порушень природоохоронного законодавства, а саме: < ... обставини ситуації ... >.
Тема 7. Економіко-правовий механізм у галузі екології.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Вирішити справи:</i> 1. При передачі в довгострокову оренду цілісного майнового комплексу ВО «Хімпласт» обласна державна адміністрація замовила екологічний аудит діяльності < ... обставини справи... >. 2. Державний інспектор України з охорони навколишнього природного середовища під час перевірки < ... обставини справи... >.
Тема 8. Юридична відповідальність за екологічні правопорушення.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; поточна модульна робота	<i>Вирішити справи:</i> 1. Державна екологічна інспекція Поліського округу здійснила перевірку нафтопереробного заводу ВАТ «НПК» < ... обставини справи... >.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		2. Під час проведення будівельних робіт ТОВ «БК «Новострой» торгово-розважального центру «Місто» на території будівельного майданчика < ... обставини справи... >.
Модуль 2. Правове регулювання використання, відтворення та охорони природних ресурсів		
Тема 9. Правове регулювання використання та охорони земель.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. <i>Вирішити справу.</i> За позовом громадянина Орлова К. до сільської ради господарським судом розглянута справа про < ... обставини справи... >. 2. <i>Розв'язати задачу.</i> Під час прокурорської перевірки було виявлено, що фізична особа-підприємець (ФОП) Кулікович О. використовує орендовану у міської ради земельну ділянку < ... умова задачі ... >.
Тема 10. Правове регулювання використання та охорони надр.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Вирішити справи:</i> 1. Михайленко М. отримав в порядку безоплатної приватизації земельну ділянку, на якій виявилися < ... обставини справи... >. 2. Громадянин Петров Ю., який працював раніше гірничим майстром на вугледобувній шахті, вирішив зайнятися підприємницькою діяльністю < ... обставини справи... >.
Тема 11. Правове регулювання використання та охорони вод.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. <i>Вирішити справу.</i> Сергієнко І. був притягнений до адміністративної відповідальності за порушення < ... обставини справи... >. 2. <i>Надати висновок по справі.</i> При спорудженні водозабірної свердловини на землях сільськогосподарського підприємства виявлені запаси питної води, яка має цілющі властивості. < ... обставини справи... >.
Тема 12. Правове регулювання використання та охорони лісів.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Вирішити справи:</i> 1. У межах ДП «Поліське лісове господарство» було затримано Петрова В., який здійснював заготівлю < ... обставини справи... >. 2. Перевіркою стану лісів, розташованих в зоні впливу хімічного підприємства ВАТ «Дніпропетровський лакофарбовий завод», встановлено < ... обставини справи... >.
Тема 13. Правове регулювання використання та охорони рослинного світу.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Вирішити справи:</i> 1. У ході проведення операції «Першоцвіт» державним екологічним інспектором затримано осіб < ... обставини справи... >. 2. Співробітниками патрульної поліції з охорони зони відчуження ЧАЕС і радіоактивного забруднення під час

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 14. Правове регулювання використання та охорони тваринного світу.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	перевірки < ... обставини справи... >. <i>Вирішити справи:</i> 1. Громадськими інспекторами рибоохорони в Черкаській області було затримано Романова О., який займався незаконним виловом риби < ... обставини справи... >. 2. Громадянин Сазонов В. створив у власній квартирі зоопарк. Він утримував < ... обставини справи... >.
Тема 15 Правове регулювання використання та охорони атмосферного повітря.	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Вирішити справи:</i> 1. Приватний підприємець Федоров Д. виробляв деревне вугілля < ... обставини справи... >. 2. Цех № 36 ЗАТ «Львівський завод автонавантажувачів», який розташований у житловому масиві, викидає у повітря шкідливі речовини < ... обставини справи... >.
Тема 16. Правовий режим використання та охорони природно-заповідного фонду.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Вирішити справи:</i> 1. На території заповідного урочища «Летючі піски», < ... обставини справи... >. 2. Державний інспектор з охорони навколишнього природного середовища затримав на території природного заповідника < ... обставини справи... >.
Тема 17. Правове регулювання використання та охорони курортних, лікувально-оздоровчих і рекреаційних зон.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. <i>Дати правовий аналіз ситуації.</i> Громадянин Сидоров К. на приватизованій ним для дачного будівництва земельній ділянці обладнав рекреаційну зону: < ... обставини ситуації... >. 2. <i>Вирішити справу.</i> Частина території с. Власівка опинилася у другій охоронній зоні (зоні обмежень) < ... обставини справи... >.
Тема 18. Правова охорона довкілля в населених пунктах, на транспорті, в промисловості та сільському господарстві.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; поточна модульна робота	<i>Вирішити справи:</i> 1. Під час транспортування рідких відходів хімічного виробництва водій вантажного автомобіля < ... обставини справи... >. 2. Розпорядженням Дніпропетровської обласної державної адміністрації ПП «Пром-Агро» затверджено проект землеустрою < ... обставини справи... >.

Інформаційні джерела

1. Екологічне право (загальна частина) : навч. посіб. / [І. О. Личенко, Х. М. Марич, Н. В. Ортинська] ; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». – Львів : Ін-т права та психології Нац. ун-ту «Львів. Політехніка», 2016. – 280 с.
2. Екологічне право : навч. посіб. / С. С. Бичкова, І. А. Боровська, О. С. Бурлака та ін. – Київ : Правова єдність: Алерта, 2016. – 290 с.
3. Екологічне право : підручник / [А. П. Гетьман та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. Нац. акад. прав. наук України А. П. Гетьмана ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2019. – 551 с.
4. Екологічне право України : навч. посіб. / [Н. С. Гавриш та ін.] ; за ред. проф. І. І. Каракаша, д-ра юрид. наук Т. Є. Харитонові, канд. юрид. наук А. І. Черемної ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – 1-е вид. – Одеса : Гельветика, 2018. – 383 с.

5. Екологічне право України : навч. посіб. / Андріанова Ж. І. [та ін.] ; [за заг. ред. І. С. Тімуш]. – Дніпропетровськ : Середняк Т. К., 2016. – 319 с.
6. Екологічне право України : навч. посіб. / Н. Р. Кобецька. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – 352 с.
7. Екологічне право України. Академічний курс: підручник / За заг. ред. Ю. С. Шемшученка. – Київ : ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2008. – 720 с.
8. Екологічне право України. Загальна частина : навч. посіб. / І. В. Бригадир, В. А. Зуєв, О. М. Шуміло; Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2014. – 292 с.
9. Екологічне право України. Загальна частина : навч. посіб.; за ред. В. І. Курила / В. В. Курзова, А. І. Берlach, В. І. Курила та ін. – Київ : Алерта, 2015. – 620 с.
10. Екологічне право України. Особлива частина : навч. посіб. : рекомендовано МОН України / О. М. Шуміло, І. В. Бригадир, В. А. Зуєв та ін. – Харків : ХНУВС, 2017. – 384 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Екологічне право : завдання для аудиторного тестування студентів заочної форми навчання / Я. Л. Волошина [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://10.0.0.34/>.
- Екологічне право : Дистанційний курс з дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1724>.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publicna-informaciya>.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-8): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (1 бал); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (1 бал); поточна модульна робота (16 балів)	30
Модуль 2 (теми 9-18): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (1 бал); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (1 бал); поточна модульна робота (11 балів)	30
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни